

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIUS

Kauno rajono savivaldybės tarybai
Kauno rajono savivaldybės merui Valerijui Makūnui
Kauno rajono savivaldybės administracijos
direktoriui Šarūnui Šukevičiui

IŠVADA DĖL KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS ILGALAIKĖS PASKOLOS ĖMIMO GALIMYBIŲ VERTINIMO

2023 m. birželio 13 d. Nr. 2- /
Kaunas

Kauno rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos Biudžeto ir finansų skyrius 2023 m. birželio 2 d. raštu Nr. BFS-18 kreipėsi į Kauno rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu pateikti išvadą dėl galimybės paimti ilgalaikę 6 000,0 tūkst. Eur paskolą vykdomiems projektams, numatytiems Savivaldybės 2023 m. investicijų programoje¹, finansuoti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo² 67 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu³, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu⁴, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis Savivaldybių skolinimosi taisyklėmis⁵, atlikau ilgalaikės paskolos ėmimo galimybių vertinimą.

¹ Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. ĮS-1036 „Dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. vasario 10 d. įsakymo Nr. IS-490 „Dėl Kauno rajono savivaldybės 2023 metų investicijų programos patvirtinimo“ pakeitimo“.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2022-06-30 Nr. XIV-1268 (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22 Nr. XIV-1556.

⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti ilgalaikę paskolą 6 000,0 tūkst. Eur, vykdomiems projektams finansuoti, paskolą planuojama panaudoti per 2023-2025 metus.

Tyrimo metu surinkti įrodymai, pagrindžiantys Savivaldybės skolinių įsipareigojimų laikymąsi ir suteikiantys pagrindą pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl ilgalaikės paskolos ėmimo, su prielaida, kad neegzistuoja kiti su paskolos gavimu susiję dokumentai, kurie darytų įtaką pateiktai išvadai.

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo⁶ 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžta taisyklė, kad valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad, sprendžiant pagal to biudžeto struktūrinį balanso rodiklį, apskaičiuotą kaupiamuoju principu, jis būtų perteklinis arba subalansuotas.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad Savivaldybė, laikydama Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo:

- 13 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet jomis neapsiribojant) negali viršyti 60 procentų prognozuojamų savivaldybės biudžeto iš gyventojų pajamų mokesčio (91 613,0 tūkst. Eur) ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas (17 190,2 tūkst. Eur), sumos t. y. 65 282,0 tūkst. Eur;

- 13 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka 2020 metais atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, pasiekimo ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, atitinka lėšų sumą, kurios reikia šiems projektams įgyvendinti. Savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatoms

⁶ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr.XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais)

turi būti pasiekta per 4 metus, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradėta skolintis projektams įgyvendinti;

- 13 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 10 procentų šio įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos t. y. 10 880,3 tūkst. Eur;

- 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad į skolos ir skolinimosi limitus neįskaitomos iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti ir trumpalaikės arba ilgalaikės paskolos, kai dėl kredito įstaigų veiklos apribojimo ir (arba) jų licencijų atšaukimo savivaldybės negali disponuoti savo lėšomis ir dėl to trūksta apyvartinių lėšų. Savivaldybėms 2011 ir 2013 metais iš valstybės biudžeto suteiktos paskolos laikinam pajamų trūkumui, susidariusiam dėl akcinės bendrovės banko „Snoras“, akcinės bendrovės Ūkio banko veiklos apribojimo ir banko licencijos atšaukimo, padengti laikomos ilgalaikėmis paskolomis, kurios turi būti grąžintos iki 2023 m. gruodžio 31 d.

- 13 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

Pagal skolinių įsipareigojimų 2022 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 3-sav.) duomenis skolinių įsipareigojimų likutis 10 425,3 tūkst. Eur, iš jo:

- 10 319,8 tūkst. Eur paskolų, iš jų 761,5 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto;
- 105,5 tūkst. Eur paskolų įsipareigojimų pagal DNMP⁷ ir pagal ETPT⁸ modelį.

Paėmus 6 000, 0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą, Savivaldybės skola sudarytų 16 425,3 tūkst. Eur arba 15,1 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos.

Savivaldybė 2023 metais planuoja grąžinti 1 855,5 tūkst. Eur, 2023 m. sausio 1 d. nepaimtų paskolų dalies nebuvo. 2022 metais Savivaldybė grąžino 1 778,1 tūkst. Eur paskolų.

⁷ DNMP – Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“.

⁸⁸ ETPT modelis – viešojo pastato energetinio efektyvumo didinimo projekto finansavimo ir įgyvendinimo forma, nurodyta Viešųjų pastatų energetinio efektyvumo didinimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nuotriniu Nr.1328 „Dėl viešųjų pastatų energetinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“. Apima viešųjų pastatų ir gatvių apšvietimo atnaujinimą, kai pagal sutartis atnaujinamas turtas priskiriamas valdžios sektoriui.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau:

- Savivaldybės skola 2023 m. negali viršyti 65 282,0 tūkst. Eur;
- Savivaldybės skola 2023 m. sausio 1 d. sudarė 10 425,3 tūkst. Eur;
- Savivaldybės skolos limito likutis 2023 m. sausio 1 d. – 54 8586,7 tūkst. Eur;
- Savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti);
- Savivaldybei 2023 m. sugrąžinus 1 855,5 tūkst. Eur paskolas, tais metais tik tiek ir gali pasiskolinti, kad Savivaldybės įsiskolinimas nedidėtų.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Zieniuvienė